

Analyse

2. maj 2020

Coronas økonomiske smittekæde

Af Kasper Hjalager Albrechtsen og Anthon Elm

Den danske økonomi er hårdt ramt af coronakrisen gennem flere kanaler. Denne analyse anvender en input-output-model til at undersøge, hvordan de økonomiske konsekvenser fordeles sig på årsag samt på direkte og afledte effekter. Analysen viser, at afledte effekter på underleverandører udgør knap en tredjedel af virksomhedernes samlede tab i omsætning. Det er særligt rengørings- og konsulentbranchen, som rammes indirekte. Analysen viser også, at selvom de nedlukkede serviceerhverv kunne åbne helt igen i Danmark, så vil danske virksomheder samlet set kun genvinde en tredjedel af den tabte omsætning. Virksomhederne er afhængige af, at den globale og indenlandske efterspørgsel også bliver normal igen.

Kontakt

Økonom
Kasper Hjalager Albrechtsen
Tlf. 2645 6082
E-mail kha@kraka.dk

1. Indledning

Fortsat nedlukning medfører økonomiske konsekvenser

COVID-19 medfører store økonomiske konsekvenser for den danske økonomi gennem flere kanaler. Når regeringen først og fremmest påbyder forretninger, hoteller m.fl. at holde fuldt lukket, så har det store økonomiske konsekvenser på kort sigt. Virksomhederne mister deres omsætning, underleverandører mister ordrer, de beskæftigede kan ikke arbejde og risikerer at blive fyret. Nedlukningen kan også påvirke den danske økonomi på længere sigt, da nedlukningen kan medføre konkurrencer, større arbejdsløshed og forstærke den generelle usikkerhed.

Eksporten falder som følge af COVID-19

For det andet er mange af de største danske eksportmarkeder, fx USA, Tyskland og England, også hårdt ramt af COVID-19, og samtidig kan der være udfordringer med at levere varer via flytrafikken. Det betyder, at den globale efterspørgsel efter varer er faldet markant, og danske virksomheder kan derfor forvente, at eksporten falder. Det kan samtidig også være sværere for virksomheder at importere nødvendige komponenter, som dermed reducerer produktionen.

Danskernes efterspørgsel falder

For det tredje kan danskernes generelle efterspørgsel efter varer og ydelser falde som følge af usikkerhed omkring fremtiden, sygdom, karantæne og risiko for smitte mm. Det vil påvirke virksomhedernes omsætning, selvom de kan køre på fuld drift.

Økonomiske gevinster ved genåbning

Denne analyse anvender en input-output-model til at opdele de økonomiske konsekvenser på årsag. Dette vil først og fremmest bruges til at se på, hvilke økonomiske gevinster der vil være ved at genåbne samfundet.

De afledte effekter på underleverandører bør ikke overses

Der er stor fokus på, at staten skal holde hånden under de danske virksomheder, som påvirkes direkte af fx nedlukning eller ændret forbrugsadfærd. Men der vil også være store afledte økonomiske konsekvenser for de øvrige brancher og underleverandørerne til de direkte påvirkede virksomheder. Når fx en virksomhed er tvunget til at lukke, så vil det også påvirke de virksomheder, som leverer varer eller ydelser til virksomheden. Analysen vil også anvende input-output-modellen til at undersøge, hvor store de afledte effekter er, og hvilke brancher der rammes af de afledte effekter.

2. Økonomiske gevinster ved genåbning af samfundet

Afventer regeringens fulde plan for genåbning

Alle følger tæt med i regeringens plan for genåbning, da det har stor betydning for, hvornår samfundshjulene i Danmark kan begynde at dreje normalt igen. Efter påsken blev første skridt i genåbningsplanen igangsat, hvor daginstitutioner og skolen for de yngste børn åbnede. Efterfølgende har frisører og andre liberale erhverv kunne åbne op, mens næste skridt ikke kendes endnu. Skridtene kommer med mellemrum, så man kan sikre, at sundhedsvæsenet ikke overbelastes.

Mange virksomheder er fortsat lukkede

Åbning af frisører mv. sætter lidt gang i den økonomiske aktivitet. Bedre muligheder for børnepasning kan give nogle dynamiske effekter, som kan øge den økonomiske aktivitet via bl.a. øget arbejdsudbud og produktivitet. Men mange virksomheder er stadig nødsaget til at holde lukket, og disse virksomheder samt underleverandører mister derfor fortsat omsætning.

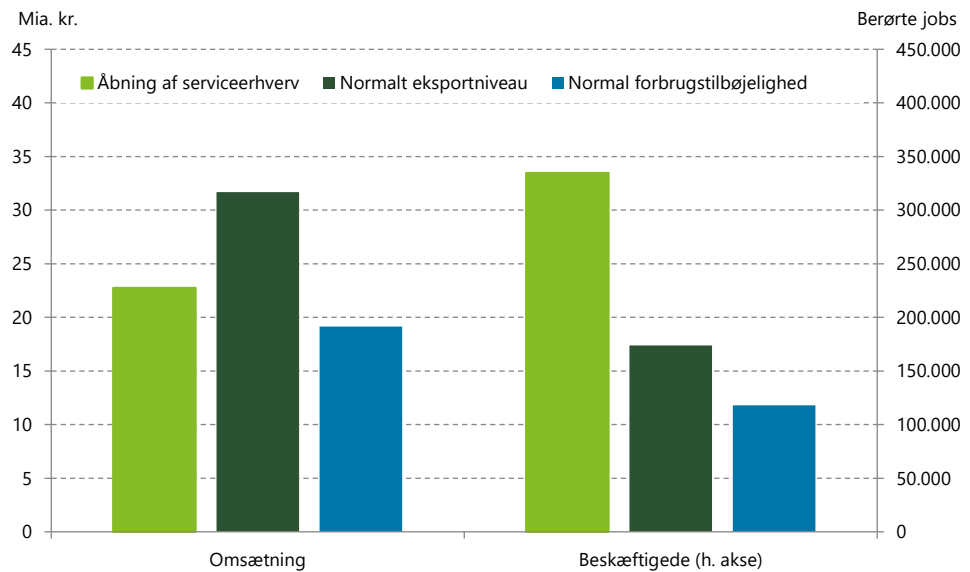
334.600 beskæftigede i arbejde igen ved genåbning

Hvis alle danske virksomheder kunne åbne op igen som normalt, vil det ifølge vores beregninger medføre, at virksomhederne i løbet af en måned kan omsætte for 22,8 mia. kr. mere i forhold til en fortsat nedlukning, jf. Figur 1. Det betyder også, at 334.600 beskæftigede kan komme i arbejde igen.

Men virksomheder er stadig påvirket af reduceret efterspørgsel

Til trods for, at der er meget fokus på konsekvenserne af den fortsatte nedlukning af danske virksomheder, så vil de danske virksomheder stadig være hårdt ramt, hvis ikke den globale og indenlandske efterspørgsel også bliver normal igen. Hvis de udsatte serviceerhverv kan åbne helt igen, vil virksomhederne samlet set kun genvinde en tredjedel af den tabte omsætning som følge af COVID-19. En stor del af virksomhedernes fald i omsætning under coronakrisen skyldes lavere eksport, jf. Figur 1. Danske virksomheder er derfor meget afhængige af, at der også åbnes op i lande som USA og Tyskland.

Figur 1 Stigning i virksomheders omsætning for en måned samt antallet af berørte jobs, hvis den økonomiske situation igen bliver normal

Anm.: 2020-priser. Figuren angiver de kortsigtede effekter for en gennemsnitlig måned i 2018, og der ses dermed bort fra sæsonudsving, som kan have betydning for visse brancher. *Åbning af serviceerhverv* omfatter, at omsætningen går fra et fald på 40 pct. i "Detailhandlen" og mellem 50-100 pct. i de udsatte serviceerhverv til normal omsætning. *Normalt eksportniveau* er målt i forhold til et fald i danske virksomheders eksport på 25 pct. *Normal forbrugstilbøjelighed* er målt i forhold til et fald i øvrige virksomheders omsætning på 5 pct. Åbnings-scenarierne baseres på Nationalbankens scenarie¹, men afviger på nogle punkter fra Nationalbankens. Effekterne er beregnet i en input-output-model, hvor det er medtaget, at underleverandører i andre brancher også påvirkes. Der er ikke taget højde for de inducerede effekter. Antallet af beskæftigede er målt på månedsbasis. Læs mere om metoden bag beregningerne i Afsnit 7.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

3. Fortsat nedlukning af udsatte serviceerhverv: De direkte og afledte økonomiske konsekvenser

Knap 1/3 af omsætningsfaldet skyldes afledte effekter

En måneds yderligere nedlukning af udsatte serviceerhverv² skønnes ifølge vores beregninger at medføre, at virksomhederne samlet set går glip af 22,8 mia. kr. i omsætning, 334.600 beskæftigede kan ikke arbejde, og bruttoværditilvæksten (BVT) falder med 10,6 mia. kr., jf. Figur 2. Knap en tredjedel af virksomhedernes samlede fald i omsætningen skyldes, at underleverandører ikke længere skal levere varer eller ydelser til de lukkede virksomheder. Den afledte effekt er relativt mindre, når der måles på antallet af jobs.

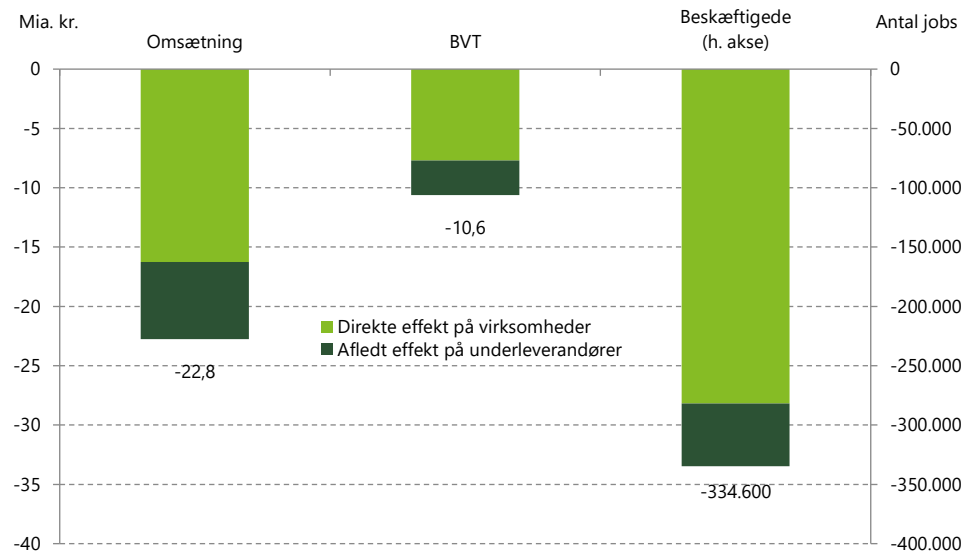
Nedlukning er kun skyld i en del af virksomheders tab

Den direkte effekt på de nedlukkede virksomheders omsætning udgør kun 22 pct. af den samlede effekt på de danske virksomheders omsætning angivet i Figur 6. Målt på antallet af berørte jobs er det til gengæld 45 pct. Nedlukningen har altså en relativ stor effekt på antallet af beskæftigede, som kommer i risiko for at miste deres job. Det skyldes, at man i høj grad lukker serviceerhverv, som er relativt arbejdskraftintensive og har en relativ lav produktivitet.

¹ Kilde: <http://www.nationalbanken.dk/da/publikationer/Sider/2020/04/Dansk-og-international-oekonomi-ramt-af-pandemi.aspx>

² De udsatte serviceerhverv er "Detailhandel", "Hoteller og restauranter", "Luftfart" og "Rejsebureau", "Kunst, kultur og spil", "Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter", "Frisører, vaskerier mv." samt biografer, som hører under branchen "Radio, TV, Film-, tv-, musikproduktion".

Figur 2 Påvirkning på virksomheders omsætning og BVT samt antallet af berørte jobs ved en måneds nedlukning

Anm.: 2020-priser. Bruttoværditilvækst (BVT) er produktionen fratrukket input til produktion og er opgjort i basispriser. I dette scenarie lægges det til grund, at en måneds nedlukning medfører, at omsætningen falder med 40 pct. i "Detailhandlen" og mellem 50-100 pct. i de udsatte serviceerhverv. Antallet af beskæftigede er målt på månedsbasis. Læs mere om metoden i Afsnit 7.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

Detailhandlen samt hotel- og restaurationsbranchen rammes

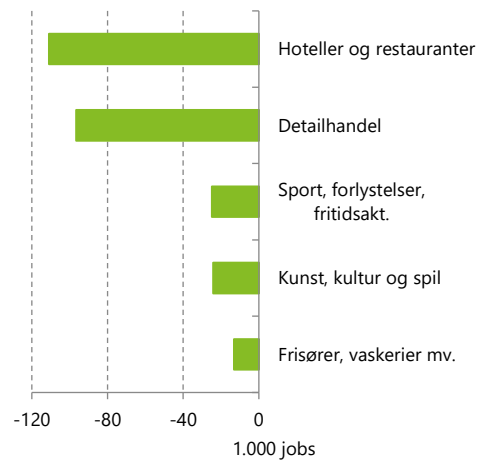
Der er ca. 110.000 jobs i hotel- restaurationsbranchen, som påvirkes direkte af nedlukningen og ca. 95.000 jobs i detailhandlen, jf. Figur 3a. Størstedelen af de i alt 282.000 beskæftigede, som påvirkes direkte af nedlukningen, har altså job i en af disse to brancher.

Rengøringsbranchen rammes indirekte

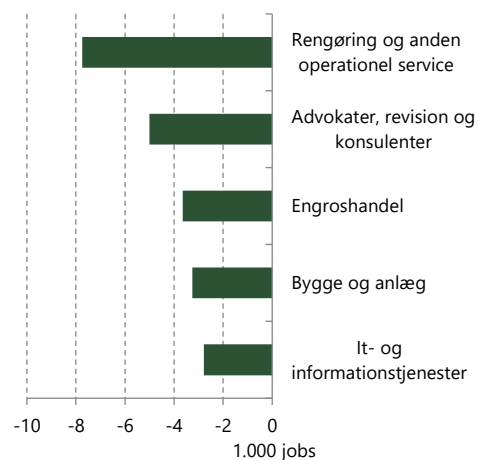
Det er særligt rengøringsvirksomheder og deres ansatte, som påvirkes af, at de ikke længere kan levere ydelser til de lukkede virksomheder, jf. Figur 3b. Branchen "Advokater, revisorer og virksomhedskonsulenter" påvirkes også i højere grad. Dette dækker dog over en stor asymmetri i branchen, og IO-modellens resultater er ikke nødvendigvis retvisende for efterspørgslen efter advokater og revisorer under coronakrisen. Den store usikkerhed og statens hjælpepakker kan betyde, at virksomheder vil have være et ekstra stort behov for advokat- og revisionshjælp. Derfor vil det primært være rådgivning inden for almindeligt konsulentarbejde i virksomheder, som vil opleve et fald i efterspørgslen som følge af nedlukningen.

Figur 3 De fem brancher med flest berørte jobs ved en måneds nedlukning

Figur 3.a Direkte effekt

Figur 3.b Afledt effekt på underleverandører

Anm.: Se anmærkning til Figur 3. I bilaget Afsnit 8 vises en figur, som angiver de fem brancher med den største andel af jobs, der påvirkes.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

Virksomhedernes tab kan blive større end 10,6 mia. kr.

Hvis de nedlukkede virksomheder fastholder alle deres medarbejdere under nedlukningen, men undgår øvrige omkostninger såsom råvarekøb og husleje, så vil virksomhedernes tab svare til BVT, dvs. 10,6 mia. kr. for en måneds nedlukning. Men virksomhederne har formentlig svært ved at undgå faste udgifter som husleje eller renteudgifter til pengeinstitutter, og derfor kan tabet blive større.

Statens kompensation dækker ikke hele tabet

Selv hvis staten kompenserer virksomhederne fuldt ud for de faste udgifter og de ansattes lønninger, så vil virksomhederne stadig tabe det afkast, de plejer at få på deres egenkapital. Dette tab svarer til virksomhedernes BVT fratrukket statens kompensation. Det skal bemærkes, at staten vil få en stor del af virksomhedernes kompensation tilbage i form af skatter og afgifter. Det gælder særligt kompensation til lønninger.

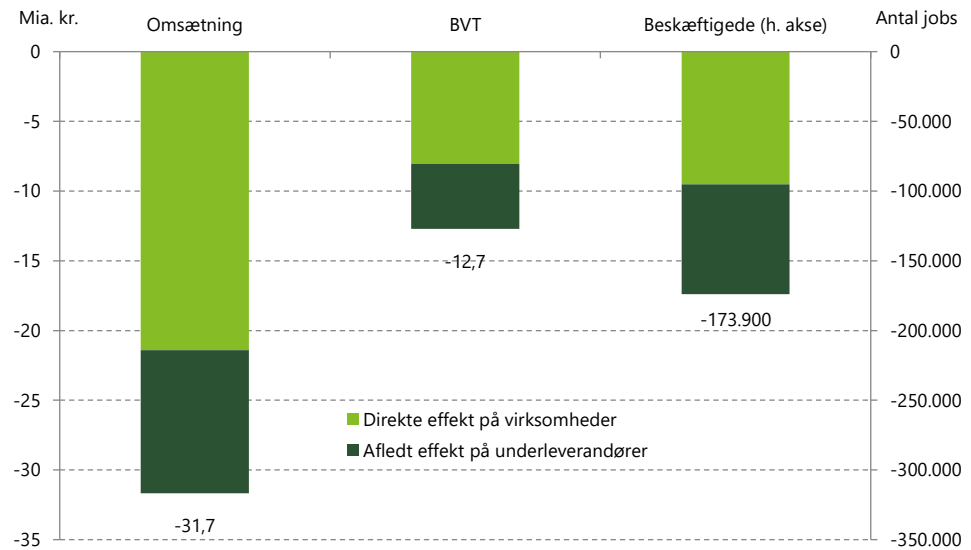
4. Eksporten falder med 25 pct.: De direkte og afledte økonomiske konsekvenser

1/3 af faldet i omsætning sker hos underleverandører

Nationalbanken anslår, at eksporten reduceres med knap 25 pct.³ Et fald på 25 pct. i danske virksomheders eksport i en måned skønnes ifølge vores beregninger at medføre, at virksomhederne samlet set går glip af 31,7 mia. kr. i omsætning, 173.900 jobs påvirkes, og bruttoværditilvæksten (BVT) falder med 12,7 mia. kr., jf. Figur 4. Faldet i omsætningen dækker dog over, at en næsten en tredjedel af faldet kommer fra afledte effekter på underleverandører som følge af, at eksportvirksomhedernes produktion falder. Det vil sige, hvis en virksomhed taber to mio. kr. i omsætning som følge af lavere eksport, så vil øvrige virksomheder samlet set miste næsten én mio. kr. i omsætning. Desuden er det næsten halvdelen af de berørte jobs, som faktisk ikke arbejder direkte med eksport, men leverer input til eksportvirksomheder, jf. Figur 4.

³ Kilde: <http://www.nationalbanken.dk/da/publikationer/Sider/2020/04/Dansk-og-international-oekonomi-ramt-af-pandemi.aspx>

Figur 4 Påvirkning på virksomheders omsætning og BVT samt antallet af berørte jobs ved et fald i eksporten på 25 pct. i en måned

Anm.: 2020-priser. Bruttoværditilvækst (BVT) er produktionen fratrukket input til produktion og er opgjort i basispriser. I dette scenarie lægges det til grund, at eksporten fra danske virksomheder falder med 25 pct. som følge af lavere verdenshandelsaktivitet. Antallet af beskæftigede er målt på månedsbasis. Læs mere om metoden i Afsnit 7.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

Mange brancher påvirkes jævnt

Engroshandel er den branche, hvor flest jobs vil blive påvirket direkte af et fald i verdenshandlen, jf. Figur 5a. Handelsvirksomheder danner bindeled mellem danske og udenlandske virksomheder og vil derfor være hårdt ramt, når eksporten falder. Den direkte effekt er generelt spredt mere jævnt ud på mange brancher fremfor at ramme specifikke brancher på samme måde, som nedlukningen gør.

Mekanisk beregning

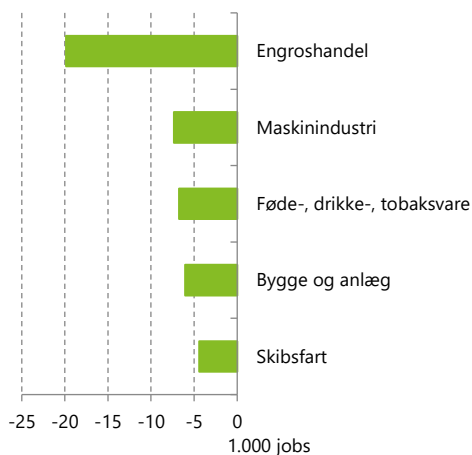
Det skal bemærkes, at beregningen er mekanisk, hvor der tages udgangspunkt i, at eksporten falder med 25 pct. i alle brancher. Det kan fx tænkes, at brancher, som er mindre følsomme overfor globale kriser såsom medicinalbranchen, ikke rammes så hårdt, som beregningen ellers viser.

Landbruget rammes indirekte

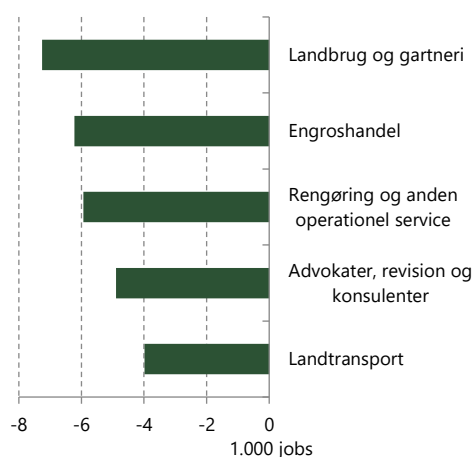
Landbruget er den branche, der samlet set har næstflest berørte jobs efter engroshandel. Men landbruget rammes primært via afledte effekter, da branchen i højere grad sælger deres varer til udlandet gennem grossister. Rengøringsbranchen er det hjemmemarkedsorienterede erhverv, hvor der er flest berørte jobs, jf. Figur 5b.

Figur 5 De fem brancher med flest berørte jobs ved et fald i eksporten på 25 pct. i en måned

Figur 5.a Direkte effekt

Figur 5.b Afledt effekt på underleverandører

Anm.: Se anmærkning til Figur 4. I bilaget Afsnit 8 vises en figur, som angiver de fem brancher med den største andel af jobs, der påvirkes.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

5. De samlede direkte og afledte økonomiske konsekvenser

Aktiviteten falder generelt i hele den private sektor

Udover nedlukningen og faldet i eksporten så vil den økonomiske aktivitet generelt falde pga. sygdom, ændret forbrugsadfærd mm. Nationalbanken argumenterer for, at det vil medføre, at øvrige private virksomheder mister 5 pct. af deres omsætning.⁴

De afledte effekter udgør en stor del af den samlede effekt

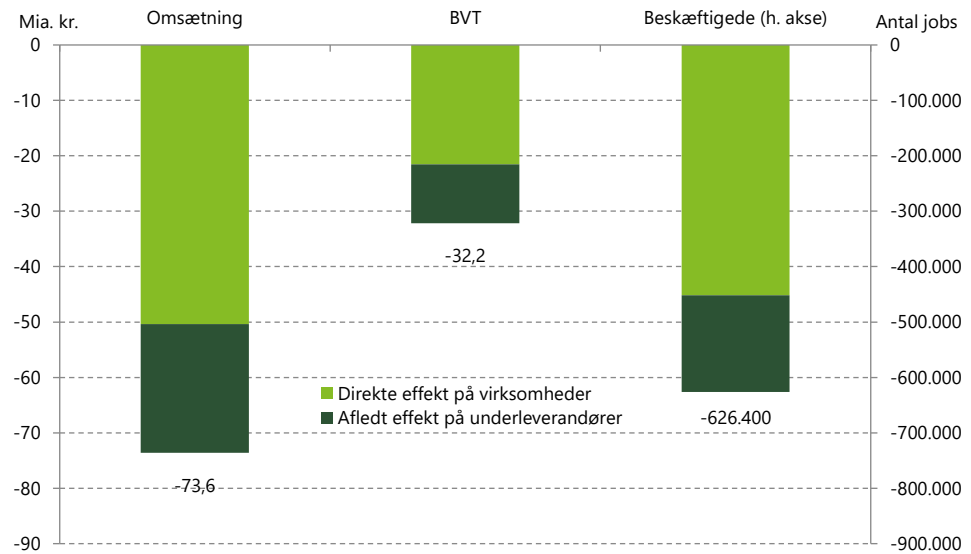
En måned med nedlukning, fald i eksport og lavere forbrugstilbøjelighed skønnes ifølge vores beregninger at medføre, at virksomhederne samlet set går glip af 73,6 mia. kr. i omsætning, 626.400 jobs vil blive berørt, og bruttoværditilvæksten (BVT) falder med 32,2 mia. kr., jf. Figur 6. De afledte effekter udgør knap en tredjedel af den samlede effekt på omsætning og godt en fjerdedel af den samlede effekt på antallet af berørte jobs, jf. Figur 6.

Positivt at kompensationsordninger er for alle

Det er afgørende, at regeringen og Folketingets partier er opmærksomme på, at det ikke kun er de virksomheder, som bliver direkte berørt af nedlukning mv., der rammes under coronakrisen. Mange underleverandører, herunder særligt rengøringsvirksomheder, konsulenthuse og lignende, kan også blive hårdt ramt økonomisk af coronakrisen. Det er derfor positivt, at de vedtagne kompensationsordninger er for alle virksomheder, udover at de nedlukkede virksomheder kan få kompensation for deres faste udgifter. Det er med til også at holde hånden under virksomheder, som ikke nødvendigvis kun rammes direkte.

⁴ Kilde: Nationalbanken (2020), <http://www.nationalbanken.dk/da/publikationer/Sider/2020/04/Dansk-og-international-oekonomi-ramt-af-pandemi.aspx>

Figur 6 Påvirkning på virksomheders omsætning og BVT samt antallet af berørte jobs ved en måneds nedlukning, øvrige private erhverv mister 5 pct. omsætning og eksporten falder med 25 pct. i en måned

Anm.: 2020-priser. Bruttoværditilvækst (BVT) er produktionen fratrukket input til produktion og er opgjort i basispriser. Dette scenarie baseres blandt andet på Nationalbankens scenarie⁵. Det lægges til grund, at nedlukkede serviceerhverv mister omsætning på mellem 40 og 100 pct., omsætningen i øvrige private erhverv falder 5 pct. og eksporten falder 25 pct. Scenariet varer en måned. Antallet af beskæftigede er målt på månedsbasis. Læs mere om metoden i Afsnit 7.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

Hotel- og restaurationsbranchen samt detailhandel rammes

Hotel- og restaurationsbranchen samt detailhandlen rammes stadig samlet set klart hårdest målt på antallet af berørte jobs, jf. Figur 7a. Det skyldes, at der er rigtig mange beskæftigede i brancherne, som slet ikke kan arbejde pga. nedlukningen.

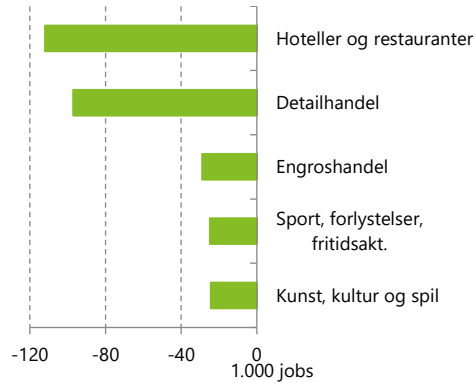
1/4 af jobs i rengøringsbranchen er berørt

Der er ca. 18.000 jobs i rengøringsbranchen, der udelukkende bliver påvirket af, at deres erhvervs-kunder er ramt af coronakrisen, jf. Figur 7b. Det svarer til næsten hvert fjerde job i branchen.

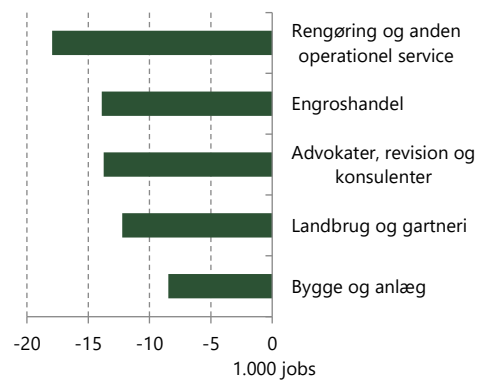
⁵ Kilde: <http://www.nationalbanken.dk/da/publikationer/Sider/2020/04/Dansk-og-international-oekonomi-ramt-af-pan-demi.aspx>

Figur 7 De fem brancher med flest berørte jobs ved en måneds nedlukning, øvrige private erhverv mister 5 pct. omsætning og eksporten falder med 25 pct. i en måned

Figur 7.a Direkte effekt

Figur 7.b Afledt effekt på underleverandører

Anm.: Se anmærkning til Figur 6. I bilaget Afsnit 8 vises en figur, som angiver de fem brancher med den største andel af jobs, der påvirkes.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

6. Fald i den offentlige sektors varekøb på 50 pct.: De direkte og afledte økonomiske konsekvenser

Det offentlige varekøb fra virksomheder kan falde

Alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, er sendt hjem med løn. Selvom daginstitutioner og folkeskoler så småt er åbnet op igen, så har offentlige institutioner ikke længere samme behov for varer og ydelser såsom nye kontorstole, skolebænke eller rengøring. Offentlige erhverv køber årligt serviceydelser og varer for 130 mia. kr. fra danske virksomheder⁶, og ændringer i det offentlige varekøb har derfor betydelige økonomiske konsekvenser for det danske erhvervsliv.

Det offentlige annullerer ordrer og aftaler

Regeringens og Folketingets partier har vedtaget initiativer, der skal sikre at det offentlige fortsat understøtter danske virksomheder trods konsekvenserne ved COVID-19.⁷ Kommuner og regioner er blandt andet opfordret til at fremrykke betalinger til virksomheder. Dansk Erhvervs medlemmer melder imidlertid ud, at kommunerne og regionerne annullerer ordrer og aftaler.⁸

Hypotetisk beregning på fald i off. varekøb med 50 pct...

Det er usikkert, hvor meget den offentlige sektors varekøb falder under nedlukningen. I det følgende tages der derfor udgangspunkt i en ren hypotetisk beregning, hvor det lægges til grund, at varekøb fra offentlige erhverv⁹ undtagen sundhedsvæsenet falder med 50 pct. i en måned.

... medfører at 60.100 jobs bliver berørt

Et fald i varekøbet fra de udvalgte offentlige erhverv på 50 pct. i en måned svarer til 4,3 mia. kr. Det skønnes ifølge input-output-modellen at medføre, at virksomhederne samlet set går glip af 6,7 mia. kr. i omsætning, 60.100 jobs bliver berørt, og bruttoværditilvæksten (BVT) falder med 3,3 mia. kr., jf. Figur 8.

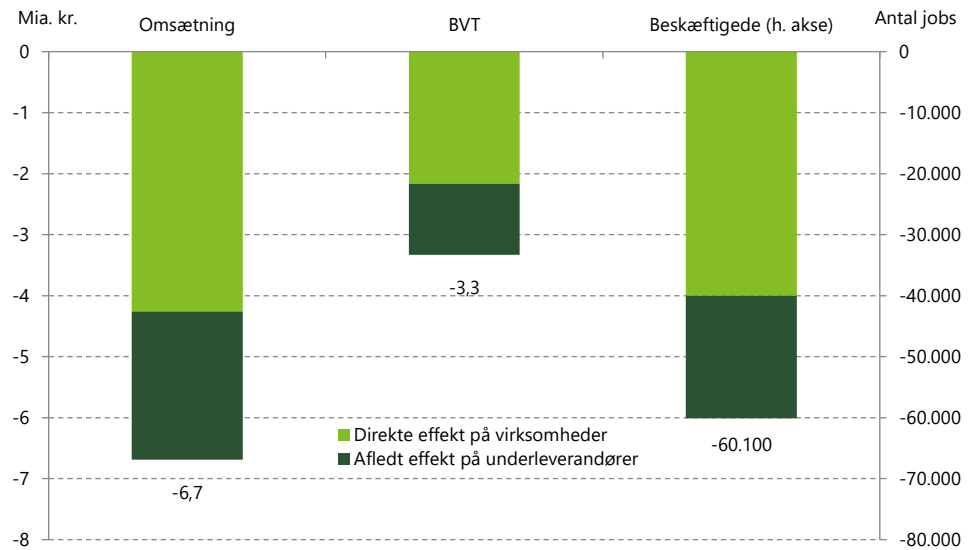
⁶ Kilde: Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

⁷ Kilde: <https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2020/03/regeringen-og-partier-enige-om-hjaelpepakke>

⁸ Kilde: <https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/det-offentlige-aflyster-ordre-i-stor-stil/>

⁹ De offentlige erhverv er defineret som brancherne "Forskning og udv., ikke-marked", "Offentlig administration mv.", "Undervisning, ikke markeds.", "Sundhedsvæsen", "Sociale institutioner" og "Organisationer og foreninger".

Figur 8 Påvirkning på virksomheders omsætning og BVT samt antal berørte jobs, hvis det offentlige varekøb falder med 50 pct.

Anm.: 2020-priser. Bruttoværditilvækst (BVT) er produktionen fratrukket input til produktion og er opgjort i basispriser. Figuren angiver de kortsigtede effekter for en gennemsnitlig måned i 2018 ved et fald i varekøbet fra offentlige erhverv undtagen sundhedsvæsenet på 50 pct. i måned.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

Store afledte effekter på underleverandører

Selvom det er en hypotetisk beregning, så viser Figur 8, at et eventuel fald i det offentlige varekøb vil påvirke virksomheder kraftigt. Hvis det offentlige fortsat betaler for varer og ydelser uden at modtage dem, vil virksomheder der er direkte leverandører til det offentlige ikke blive ramt, men der vil stadig være en afledt effekt for underleverandører til disse virksomheder.

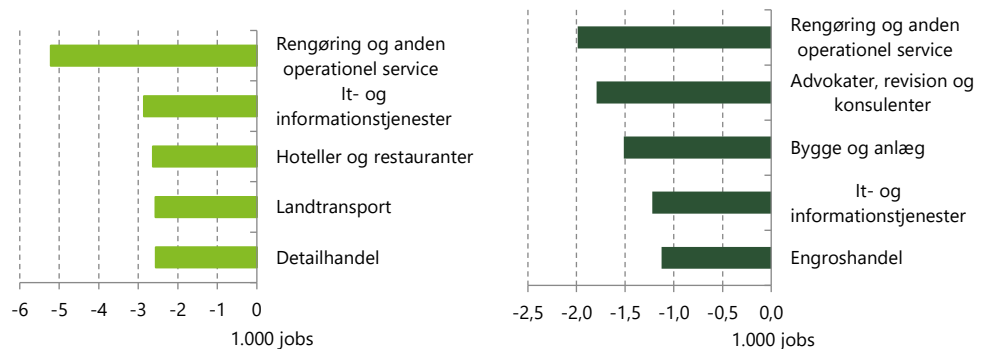
Rengøringsbranchen rammes igen hårdt

Det vil særligt være virksomheder fra rengøringsbranchen, som vil blive ramt af et fald i det offentlige varekøb, jf. Figur 9.

Figur 9 De fem brancher med flest berørte jobs ved et fald i offentligt varekøb på 50 pct. i en måned

Figur 9.a Direkte effekt

Figur 9.b Afledt effekt på underleverandører

Anm.: Se anmærkning til Figur 8. I bilaget Afsnit 8 vises en figur, som angiver de fem brancher med den største andel af jobs, der påvirkes.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

7. Beskrivelse af metode og forudsætninger for beregning af de økonomiske konsekvenser med en input-output-model

Input-output tabeller fra 2018

Udgangspunktet for beregningerne i denne analyse er Danmarks Statistiks input-output-tabeller fra 2018. I tabellerne findes input og output data for Danmark opdelt på 69 brancher, hvilket giver et indblik i, hvilke inputs en given branche kræver i sin produktion.

Beregner kortsigtede effekter af stød til efterspørgslen

Input-output-modellen kan således beregne det samlede træk på brancherne i økonomien, der på kort sigt skal til for at efterleve en ændring i efterspørgslen i en given branche. I denne analyse anvendes input-output modellen til at beregne forskellige scenarier, hvor efterspørgslen i visse brancher falder. En tvunget nedlukning er i virkeligheden mere et udbudsstød, da virksomhederne ikke kan udbyde deres varer eller ydelser. Det lægges dog til grund, at udbudsstødet svarer til et efterspørgselsstød. Dvs., nedlukningen svarer til, at forbrugerne stopper med at efterspørge virksomhedernes varer eller ydelser.

Nedlukningen medfører fald i omsætningen i en lang række serviceerhverv

I beregningerne af de direkte og afledte konsekvenser ved nedlukningen, tages der udgangspunkt i, at omsætningen i den private sektor falder med:

- 15 pct. i branchen "Radio, TV, Film-, tv-, musikproduktion" som følge af lukkede biografteater
- 40 pct. i branchen "Detailhandel". Dette dækker over, at nogle detailbutikker såsom apoteker og supermarkeder ikke oplever et fald i omsætningen mens tankstationer og almindelige butikker oplever et kraftigt fald.
- 50 pct. i branchen "Frisører, vaskerier mv."
- 80 pct. i brancherne "Hoteller og restauranter" og "Kunst, kultur og spil".
- 90 pct. i brancherne "Luftfart" og "Rejsebureau".
- 100 pct. fald i branchen "Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter".

Der tages kun udgangspunkt i den private sektor. De ovenstående skøn baseres på tal fra Danske Banks Spending Monitor¹⁰, Nationalbankens tal for kortomsætning¹¹ samt Dansk Industris virksomhedspanel¹².

Afledte effekter indeholder ikke inducerede effekter

De afledte effekter består kun af de indirekte effekter på øvrige brancher og indeholder ikke de inducerede effekter. De inducerede effekter tager højde for, at når beskæftigelsen falder, så vil lønnen og dermed forbruget falde. Lavere forbrug kræver lavere produktion og dermed endnu lavere beskæftigelse. Denne effekt er ikke medtaget, da det er usikkert, hvor mange af de berørte beskæftigede, som vil blive arbejdsløse.

Afgørende antagelser bag beregningen

Derudover lægges det til grund i beregningen at:

- Faldet i omsætningen er målt pr. måned. Der tages udgangspunkt i en gennemsnitlig måned, dvs. omsætningen i en branche falder med hele branchens omsætning i 2018 divideret med 12.
- Der er ikke afledte effekter på brancherne "Finansiel virksomhed", "Forsikring og Pension" og "Udlejning til erhvervsjendomme" på kort sigt, da inputs fra disse brancher primært består af faste udgifter til husleje, rente og forsikring. Det vurderes ikke muligt for virksomhederne at undgå disse udgifter.
- Bruttoværditilvæksten (BVT), bruttonationalproduktet (BNP) og beskæftigelsen følger omsætningen. Ændringer i fx en branches værditilvækst beregnes ved at multiplicere den samlede produktionsværdi med andelen, som skabes gennem værditilvækst. Det lægges altså til grund, at ressourceproduktiviteten og arbejdsproduktiviteten fastholdes.
- Priserne er fremskrevet fra 2018 til 2020 på baggrund af Finansministeriets seneste prognose.¹³

Det offentlige varekøb falder hypotetisk med 50 pct.

I input-output analysen i afsnit 6 tages der udgangspunkt i, at det offentlige varekøb fra offentlige erhverv undtagen sundhedsvæsenet falder med 50 pct. De offentlige erhverv er defineret som

¹⁰ Danske Bank Research, <https://research.danskebank.com/research/#/Research/article/d1b3fdef-c063-488f-bd60-13285b1cc501/EN>

¹¹ Kilde: <http://www.nationalbanken.dk/da/publikationer/Sider/2020/04/Dansk-og-international-oekonomi-ramt-af-pandemi.aspx>

¹² Dansk Industri: <https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2020/3/coronakrise-kan-koste-dansk-okonomi-155-mia.-kr/>

¹³ Finansministeriet: Opdateret 2025-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2023. 2. oktober 2019.

brancherne "Forskning og udv., ikke-marked", Offentlig administration mv.", "Undervisning, ikke makedsm.", "Sundhedsvæsen", "Socialle institutioner" og "Organisationer og foreninger".

Input-output modellen

Input-output modellen indebærer, at produktionsværdien svarende til omsætningen kan beregnes som:

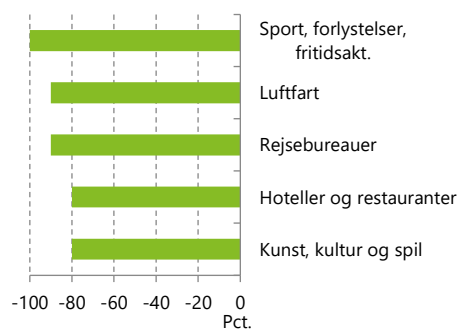
$$x = (I - A)^{-1}d$$

Her er x en vektor for den samlede produktion i hver af økonomiens brancher, mens d er en vektor for den samlede endelige anvendelse i hver af brancherne. Derudover angiver I enhedsmatricen, og A er en matrice med brancheinput fra hver af brancherne i økonomien, og er defineret som input-andelen af den samlede produktionsværdi i hver af brancherne. Den væsentligste ulempe ved en input-output model er, at metoden ikke tager højde for den økonomiske tilpasning, der vil finde sted som konsekvens af de initiale forskydninger.

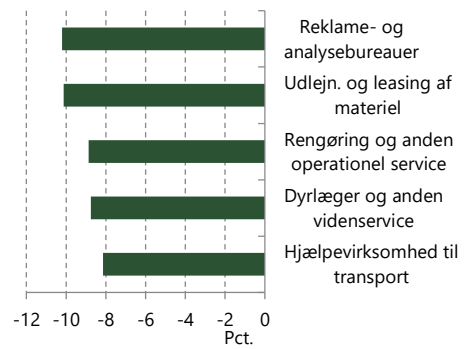
8. Bilagsfigurer

Figur 10 De fem brancher med største andel berørte jobs ved en måneds nedlukning fordelt på direkte og afledte effekter

Figur 10.a Direkte effekt

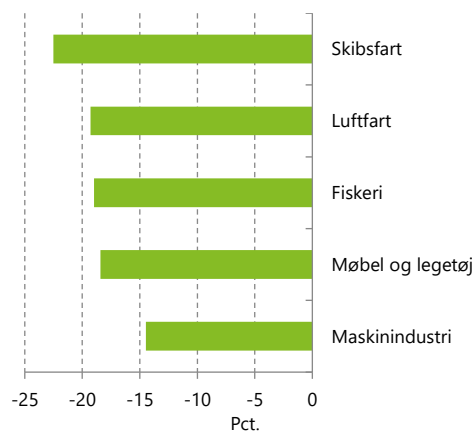
Figur 10.b Afledt effekt på underleverandører

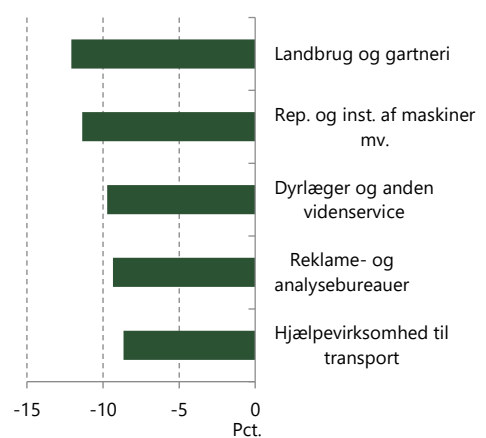
Anm.: Se anmærkning til Figur 2.
 Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

Figur 11 De fem brancher med største andel berørte jobs ved et fald i eksporten på 25 pct. i en måned

Figur 11.a Direkte effekt

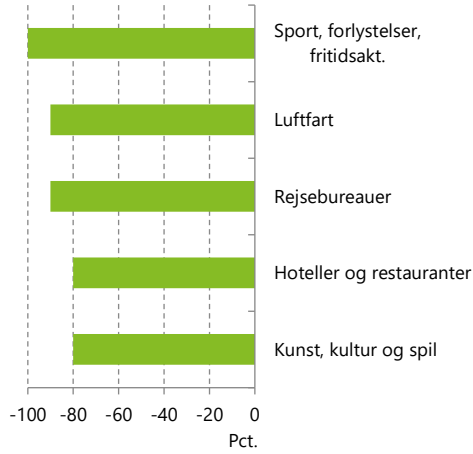
Figur 11.b Afledt effekt på underleverandører

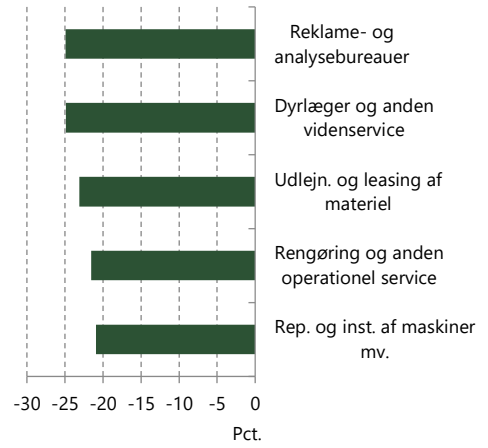
Anm.: Se anmærkning til Figur 4.
 Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

Figur 12 De fem brancher med største andel berørte jobs ved en måneds nedlukning, øvrige private erhverv mister 5 pct. omsætning og eksporten falder med 25 pct. i en måned

Figur 12.a Direkte effekt

Figur 12.b Afledt effekt på underleverandører

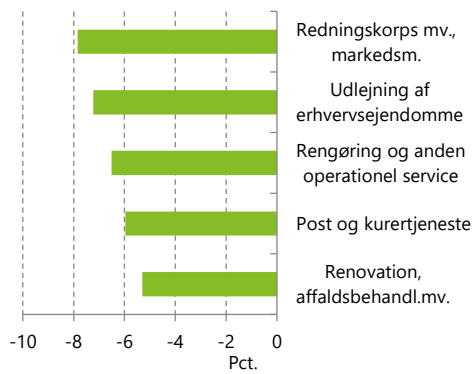

Anm.: Se anmærkning til Figur 6.

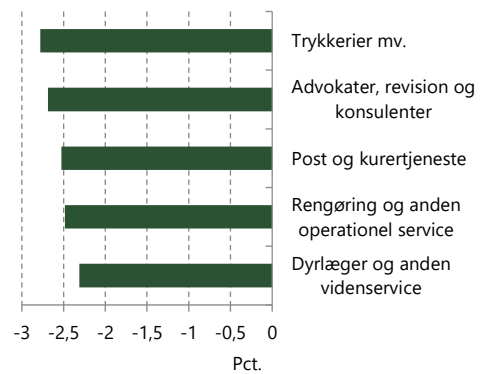
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.

Figur 13 De fem brancher med flest berørte jobs ved et fald i offentligt varekøb på 50 pct. i en måned

Figur 13.a Direkte effekt

Figur 13.b Afledt effekt på underleverandører

Anm.: Se anmærkning til Figur 8.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks input-output tabeller, 2018.